

Vuosikertomus 2003

Johtava meijerialan yritys Suomessa

Valio on liikevaihdoltaan Suomen suurin elintarvikealan yritys ja maidonjalostaja. Valio käsittelee noin 80 prosenttia kaikesta Suomessa tuotetusta maidosta. Liikevaihdosta kolmannes kertyy ulkomaantoiminnoista.

Valio on Suomessa markkinajohtaja kaikissa keskeisissä meijerituotteissa ja maailmanluokan edelläkävijä terveysvaikutteisten tuotteiden kehittäjänä. Päätuotteita ovat maidot, kermat, jogurtit, juustot, rahkat, vanukkaat, jäätelöt, maito- ja herajauheet, lastenruuat sekä voi ja levitteet.

Tehtävämme

Luomalla kuluttajille laatua, mielihyvää ja lisäarvoa sekä sitoutuneille kumppaneille menestystä edistämme valiolaisten maidontuottajien elinkeinoa.

Arvomme

Vastuu hyvinvoinnista

- Turvallisten ja laadukkaiden tuotteiden varmistaminen kuluttajalle
  - Asiakkaan ja Valion välisen yhteistyön kehittäminen
- Henkilöstön hyvinvoinnin, oman ja työyhteisön kehittymisen sekä yhteistyön edistäminen
- Ympäristöstä ja eläinten hyvinvoinnista huolehtiminen
  - Maidontuottajan työn jatkuvuuden turvaaminen

SISÄLLYSLUETTELO

Toimitusjohtajan katsaus	3
Valio on arvostetuin elintarvikeyritys Suomessa	6
Henkilöstö paikkakunnittain	6
Edelläkäyvää tuotekehitystä	7
Tuotannossa investointien vuosi	8
Keräilyrobotit kahteen varastoon	9
Ulkomaantoiminnot etenevät kuluttajatuotteissa	10
Valio Oy:n organisaatio	12
Liikevaihto ja henkilöstö	12
Viisivuotiskatsaus	13
Hallintoneuvosto, hallitus ja tilintarkastaja	14
Hallituksen toimintakertomus	16
Konsernin tuloslaskelma	19
Konsernin tase	20
Konsernin rahoituslaskelma	22
Emoyhtiön tuloslaskelma	23
Emoyhtiön tase	24
Emoyhtiön rahoituslaskelma	26
Konsernin ja emoyhtiön liitetiedot	27
Tuloslaskelman liitetiedot	27
Taseen liitetiedot	29
Emoyhtiön voitonjakoehdotus	35
Tilintarkastuskertomus	36
Hallintoneuvoston lausunto	36
Valio Oy:n omistajat	37
Toimintojen johtokunnat	37
Valio-konsernin osoitteita	38

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Valio käy läpi historiansa voimakkainta investointivaihetta, mikä on suuresti rasittanut sekä taloudellisia että henkisiä resurssejamme. Tuoretuotteiden kehittämisohjelma toteutui suunnitelmien mukaisesti. Vuoden aikana suljettiin Rovaniemen, Sotkamon ja Turun tuotantolaitokset. Tietojärjestelmien uusimisprojekti, VALO, eteni aikataulun mukaan.

Huolimatta kiristyneestä hintakilpailusta ja odoituksia selvästi huonommin toteutuneesta loppuvuodesta kykenimme maksamaan tuottajillemme lähes edellisvuoden tasoista maidon hintaa.

Valion vastaanottama maitomäärä väheni noin 2 prosenttia ja liikevaihto aleni samansuuruisesti edellisvuoteen verrattuna. Kun eliminoidaan tammikuussa myydyin McCadam-yhtiön vaikutus, vertailukelpoinen liikevaihto kuitenkin kasvoi 2 prosenttia. Vaikka emme kaikilta osin saavuttaneet asetettuja tavoitteita, voimme olla tulokseen tyytyväisiä.

Kaupan kulunutta vuotta leimasi tiukka hintakilpailu ja kuluttajien kasvanut hintatietoisuus, jota vahvisti uusien toimijoiden mukaantulo. Keskustelu kaupan omista merkeistä velloi kiivaana. Valio on merkittävä toimija päivittäistavara-kaupassa, ja siksi on ensiarvoisen tärkeää, että asiakkaamme kokevat meidät edistyksellisenä, joustavana, innovatiivisena

ja nopealiikkeisenä kumppanina. Kaupalle ja kuluttajille on tarjottava heidän tarpeitaan vastaavia tuotteita oikea-aikaisesti.

Tutkimukseen ja tuotekehitykseen panostettiin vahvasti, päätavoitteena lisäarvo- ja vähärasvaisten tuotteiden osuuden kasvattaminen. Alkaneena vuonna kiinnitämme erityistä huomiota Valio brändin edelleen vahvistamiseen, innovatiiviseen tuotekehitykseen, kustannustehokkuuteen ja reagointinopeuteen.

Strategiansa mukaisesti Valio vahvistaa läsnäoloaan Ruotsissa, Luoteis-Venäjällä ja Baltiassa. Lokakuussa Valio osti 58 prosentin osuuden virolaisen Võru Juust-juustolan osakekannasta. Valio on noussut meijerinsä ja juustolansa ansiosta Viron suurimmaksi raakamaidon jalostajaksi.

Alkaneelle vuodelle olemme asettaneet äärimmäisen kunnianhimoiset tavoitteet. Huolimatta kiristyneestä kilpailusta, EU:n laajentumisesta, vientitukien alentumisesta ja interventiohintojen laskusta tavoitteemme on pitää maidon tilityshinta edellisen vuoden tasolla. Haluamme tässäkin suhteessa kuulua Euroopan parhaimpiin meijeriyhtiöihin. Ilolla voi todeta, että Valiossa on innostunut, sitoutunut ja muutostykyinen henkilöstö, jonka työtyytyväisyys oli viime vuonnakin varsin hyvä vuosittaisen Terve Organisaatio-kyselyn mukaan.

Yksi Valion vahvuuksista on yhtiön pitkäjänteiseen kehittämiseen sitoutunut omistajakunta. Maatalouden muutoksessa suomalainen maidontuottaja joutuu sopeuttamaan toimintaansa tavalla, joka hakee vertaistaan muualla yhteiskunnassa. Tämä muutosprosessi takaa, että meillä on omistajakunta, joka ymmärtää muutostarpeet myös Valion toimintakentässä.

Kiitän lämpimästi asiakkaitamme, jotka ovat meitä tukeneet ja aktiivisesti ohjanneet alati parantamaan ja tehostamaan toimintaamme. Avoin keskustelu vaikeistakin asioista on kaiken kehityksen perusta. Lämmin kiitos myös maidontuottajillemme, jotka ovat osoittaneet luottamuksensa yhtiöön ja sen johtoon. Henkilöstömme sitoutuneisuus ja innostuneisuus ansaitsee myös suurkiitokset.

Vain muutos on pysyvää, ja siinä suhteessa alkanut vuosi ei ole poikkeus. Uskon vakaasti, että Valio on hyvin varustautunut kohtaamaan tulevat muutokset ja muuttamaan uhkat haasteiksi ja mahdollisuuksiksi.

Harry Salonaho

Valio on arvostetuin elintarvikeyritys Suomessa

Valio brändi on kenties Valion arvokkain omaisuuserä. Valio brändi on arvokas siksi, että Valio nimi takaa tuotteen vastuullisen tuotannon ja panostuksen laatuun ja laadunvalvontaan maitotilalta kauppaan asti. Valion tuotteisiin luotetaan tuontielintarvikkeiden määrän kasvaessakin. Valio on hyvää alusta alkaen.

Brändillä on arvoa vain, jos ihmiset laajasti kokevat sen luottamuksen arvoiseksi. Valio brändillä on tutkimusten mukaan ainutlaatuinen asema suomalaisten mielessä ja jokapäiväisessä elämässä. Valio brändi on vuosien mittaan syntynyt luottamussuhde tuotteen ja niiden käyttäjien välille. Suomalaiset kokevat Valio brändin arvostetuksi, luotettavaksi, kotimaiseksi ja hyväksi maultaan.

Vuonna 2003 Valiolla oli keskimäärin 1100 tuotetta valikoimassaan, joiden markkinaosuudet vaihtelivat jäätelöiden noin 45 prosentista maitojen 67 :ään ja piimien lähes 90 prosenttiin. Valikoima täydentyi useilla innovatiivisilla tuotteilla.

Vuoden 2003 menestystuote oli vain 5 prosenttia rasvaa sisältävä Polar 5 juusto. Toinen uusi leivänpäälle tarkoitettu juusto oli kolesterolia alentava Valio Benecol juustonkaltainen valmiste. Laktoositon tuotepihe laajeni laktoosittomalla ruokakermillä ja kuluttajien toivomilla laktoosittomilla Valiojogurteilla. Kermavalikoima täydentyi lisäksi korkillisiin nestekartongkipulloihin pakatuilla tuorekermoilla, jotka säilyvät pitkään.

Uutuuksia olivat myös Valio Hedelmämaijuoma ja Valio maitokaakaojuoma Play.

Perheen pienimmät saivat maailman tutkituimmalla terveystuotteella maitohappobakteerilla terästetyt lastenruoat, Gefilus Tutteli jauhemaiset puurot ja äidinmaidonkorvikkeen. Maitohappobakteeri Lactobacillus GG tasapainottaa vatsaa myös uudessa Gefilus marjakeitossa.

Herkuttelijoiden mieleen olivat niin Valio Fanny jogurttirahkat kuin kesän Valiojäätelö uutuudet Pingviini minttusuklaatuutti, Hurmaava kinuskipikari ja Tupla jäätelöpatukka.

Valion HoReCa-myynti (hotelli, ravintola, catering) kasvatti hieman osuuttaan markkinoista vuonna 2003. HoReCan asiakaslehti ”Ruokavuosi” koettiin tutkimuksen mukaan alan ammattilaisten keskuudessa kiinnostavimmaksi ja hyödyllisimmäksi lehdeksi, ja tavarantoimittajana Valion HoReCa oli ykkönen asiakastyytyväisyystutkimuksessa.

Valion Internet-sivuilla vieraili vuonna 2003 ennätyselliset 724 625 eri kävijää. Suosituin osio oli Valion Ruokamaailma, jossa ylittyi 50 000 rekisteröityneen aktiivikäyttäjän raja.

Valio hedelmämaijuoma on edelläkävijä Suomessa. Uudessa juomassa yhdistyvät hedelmien raikkaus ja maidon pehmeys. Makuja on kaksi: appelsiini-mango ja aprikoosi-ananas.

VALIO OY:N HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Henkilöstön määrä paikkakunnittain 31.12.2003 oli 3 770 (sisältää myös osa- ja määräaikaiset).

Haapavesi	109
Helsinki	792
Joensuu	170
Jyväskylä	302
Kajaani	2
Kouvola	204
Kuopio	6
Lapinlahti	275
Lappeenranta	14
Mikkeli	3
Nastola	2
Oulu	253
Porkkala	1
Riihimäki	309
Rovaniemi	9
Seinäjoki	354
Sotkamo	10
Suonenjoki	87
Tampere	249
Toholampi	75
Turenki	238
Turku	49
Vantaa (Tikkurila)	12
Vantaa (Vaarala)	181
Äänekoski	64
Yhteensä	3 770

- Henkilökunnasta oli naisia 51 % ja miehiä 49 %.
- Palveluksessaoloaika oli keskimäärin 13,6 vuotta.
- Keski-ikä oli 39,6 vuotta.

Edelläkävää tuotekehitystä

Valion tutkimuksen ja tuotekehityksen tärkeimmät haasteet vuonna 2003 olivat laktoosittoman tuoteperheen laajennus, kevytjuustojen maun ja rakenteen parantaminen uusien teknologioiden avulla, Valiojogurtin maun ja rakenteen uudistaminen pehmeämmäksi ja terveysvaikutteisten tuoteperheiden kehitys. Valio on edelläkävijä maailman meijeriteollisuudessa muun muassa täysin laktoosittomien maitotuotteiden kehittämisessä.

Valion tutkimus- ja tuotekehitysmenot olivat 10 miljoonaa euroa vuonna 2003, mikä on 4,2 prosenttia jalostusarvosta ja 0,7 prosenttia liikevaihdosta. T&K:ssa työskenteli 120 henkilöä, joista kolmasosa keskittyi täysin uusien tuotekonseptien kehittämiseen.

Laktoositon tuoteperhe laajentui jogurteilla ja ruokakermalla keväällä 2003. Erilaisten maitojen tuominen laktoosittoman kevytmaitojuoman rinnalle on viivästynyt tuotannon kapasiteettipulan takia, mutta investointien myötä tilanne on kohenemassa.

Vain 5 prosenttia rasvaa sisältävän Polar 5 kevytjuuston suosio ylitti odotukset. Vuoden 2003 Tähtituotteeksi valittu Polar 5 juusto on Valion teknologisen ja mikrobiologisen huippuosaimisen tulos. Juustossa käytetään Valion omia erikoishapatteita, joiden avulla juuston makua voimistetaan ja massa pehmennetään.

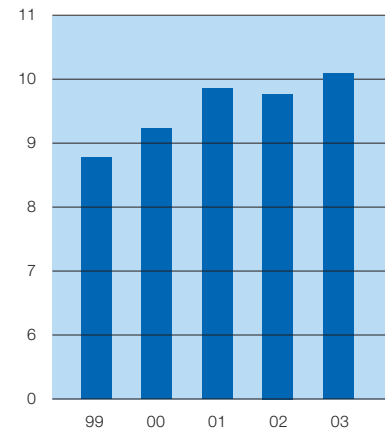
Keväällä markkinoille tuotiin aivan uudenlainen tuote – Valio hedelmä-maitojuoma, jossa maito ja mehu yhdistyvät pehmeänmakuisiksi juomaksi. Tuotekehitys onnistui saattamaan maidon ja hedelmäme-

hynen niin, että raikas maito pehmentää mehun hapokkuutta ilman, että maito saostuisi.

Terveysvaikutteista tuotetta päivänkokon sisältävät tehojuomat ovat kansainvälisillä markkinoilla kasvava suuntaus. Valio tuo markkinoille keväällä 2004 Gefilus, Evolus ja Valio Benecol

VALIO-KONSERNIN TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYSMENOT
milj. €

tehojuomat 100 ml:n korkillisissa pikkupulloissa, jotka ovat nestekartonkia. Pullollisesta tehojuomaa saa kerralla riittävän määrän tehoainetta suoliston hyvinvointiin, verenpaineen hallintaan tai kolesterolin alentamiseen.

Valio lisensioi teknologisia innovaatioitaan *Lactobacillus GG:n* (Gefilus), Evoluksen ja laktoosittoman maidon osalta. Ensimmäinen Valion lisensillä valmistettu Evolus tuote tuli markkinoille Islannissa marraskuussa 2003. Euroopan markkinoille Evolus tuotteita ilmestyy vuoden 2004 alkupuoliskolla. Neuvottelut jatkuvat useiden kumppaneiden kanssa ympäri maailmaa.

Vuonna 2003 lanseerattiin useissa Euroopan maissa äidinmaidonkorvikkeita, jotka sisältävät *Lactobacillus GG:tä*. *Lactobacillus GG:tä* sisältäviä maitotuotteita, farmaseuttisia tuotteita ja lastenruokia on markkinoilla 38 maassa.

Ensimmäinen Valion lisensillä valmistettu laktoositon maito tuli markkinoille Euroopassa vuoden 2004 alussa. Maailmanlaajuinen kiinnostus Valion laktoosittomien maitojen teknologiaan kasvoi merkittävästi vuoden 2003 aikana.

Tuotannossa investointien vuosi

Valion kehittämisohjelman mukaan tuoretuotteiden valmistus keskitetään Riihimäen, Jyväskylän ja Oulun meijereihin vuoteen 2008 mennessä. Vuonna 2003 tuotannon siirtyminen alkoi, kun Sotkamon meijeri suljettiin keväällä ja Turun ja Rovaniemen meijerit syksyllä. Vuoden aikana investoitiin kehitettäviin tuotantolaitoksiin ja materiaali-toimintoihin enemmän kuin koskaan Valion historiassa: noin 100 miljoonaa euroa. Vuonna 2004 Valion investoinnit ovat samaa luokkaa, noin 90 miljoonaa euroa.

Jyväskylän meijerin valmistusprosessi uusittiin täysin, ja Riihimäelle rakennettiin uusi jogurttilinja ja palautuvan materiaalin käsittelyosasto. Valio on ollut edelläkävijä kiertävissä järjestelmissä, ja nyt Valio on ottamassa uuden askeleen korvaamalla pahviset kuljetusalustat kiertävillä muovisilla. Muoviset kuljetusyksiköt palautuvat kaupasta tuotantolaitokseen, jossa ne pestään ja palautetaan tuotannon käyttöön. Pesulinjat ja kuljettimet toimivat automaattisesti tietokoneohjattuina. Palautuvan materiaalin järjestelmän koekäyttö alkoi Riihimäellä vuoden 2003 lopussa. Raejuuston ja rahkan valmistus siirtyi Seinäjoelle, jossa otettiin myös ensimmäisenä käyttöön tehtaalle palautuva ja uudelleen käytettävä muovilaatikko.

Suljetut toimipaikat hoitivat tuotantonsa erinomaisesti loppuun asti. Kun lisäksi tuotantoa jatkavat toimipaikat ottivat lisätuotannon vastaan moitteettomasti, muutokset eivät aiheuttaneet ongelmia asiakkaille.

Lapinlahden tehtaalla otettiin keväällä käyttöön uusi maidon vastaanotto- ja yhteiskäsittelytila, ja Joensuussa uusittiin maidon vastaanotto. Oltermannin valmistuskapasiteetti kasvoi ja viipaletuotanto alkoi Haapavedellä uuden tuotantolinjan myötä.

Haapaveden elektrodialyysilaitte uusittiin, mikä mahdollistaa entistä tehokkaamman suolanpoiston herasta ja samalla pienentää jätevesikuormitusta.

Seinäjoen tehtaalla alettiin pakata teollisuusvoita ilman pahvikääreitä eli kartonoimattomasti. Asiakkaat pitivät kartonoimattomasta pakkauksesta, koska se on ympäristöystävällinen ja vähentää pakkauksien purkutyötä. Uusi haihdutin lisää Seinäjoen maitojauhetehtaan kapasiteettia ja parantaa jauheen laatua.

Rakennus- ja laiteinvestointien lisäksi Valion yhteinen SAP-toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön vuonna 2003 Seinäjoella, Lapinlahdella ja Joensuussa.

Työtaturmien, jätevesikuorman ja kaatopaikkajätteen määrä väheni merkittävästi. Toimitusvarmuus pysyi kevään työnseisauksia lukuun ottamatta hyvällä tasolla. Tuotannon virhekustannusten ja kuluttajavalitusten määrä laski hieman vuoteen 2002 verrattuna.

Valion pitkäjänteinen työ toimintatapojen yhtenäistämiseksi ja kehittämiseksi palkittiin joulukuussa 2003, kun Valion ISO-standardin mukainen toimintajärjestelmä sertifioitiin. Valioryhmän hankintaosuuskunnat päättivät

vuoden 2003 alussa yhtenäistää nykyiset laatujärjestelmänsä Valion toimintajärjestelmän mukaisiksi.

LAATUTYÖ TUOTTAATULOISTA MAITOTILOILLA

Valion alkutuotanto tukee maitotilojen laatutyön kehittämistä. Hankintaosuuskuntien järjestämissä laatukouluksissa keskeisiä asioita olivat maidontuotannon kriittisten pisteiden tunnistaminen ja poikkeamien hallinta.

Maitotuotteita ostavat vientiasiakkaat olivat entistä kiinnostuneempia maidontuotantomme laadunvarmistuksesta. Vuoden 2003 lopussa Valioryhmän maitotiloista 93 prosentilla oli laatusopimus hankintaosuuskuntansa kanssa ja yli 40 prosenttia tuottajista on käynyt vähintään 5 päivän laatukoulutuksen. Tilojen laatutyö arvioitiin seitsemällä prosentilla tiloista. Raakamaidon laadulle asetetut kehitystavoitteet saavutettiin.

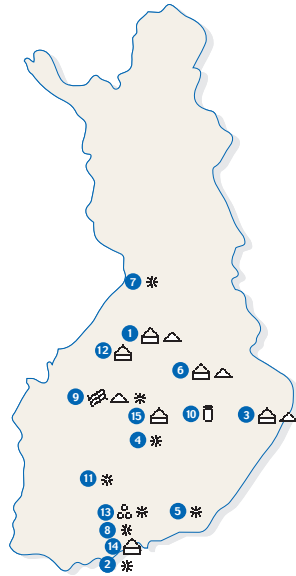
Tuorekermojen maku ja tuoreus säilyvät uudelleen suljettavissa ja nestekartonkikeräykseen soveltuvissa pakkauksissa.

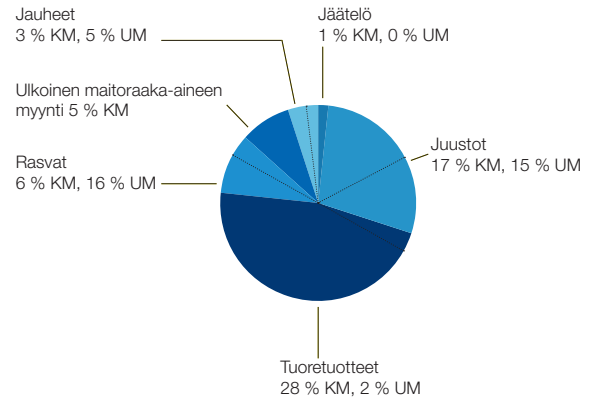
VALIO OY:N TUOTANTOLAITOKSET

1. Haapavesi
2. Helsinki
3. Joensuu
4. Jyväskylä
5. Kouvola (lop. syksy 2004)
6. Lapinlahti
7. Oulu
8. Riihimäki
9. Seinäjoki
10. Suonenjoki
11. Tampere (suunn. lop. v. 2008)
12. Toholampi
13. Turenki
14. Vantaa
15. Äänekoski

- Juustot
- Ravintorasvat
- Jauheet
- Tuoretuotteet
- Valiojäätelö
- Hillot

MAIDON KÄYTTÖ PÄÄTUOTERYHMITÄIN SUOMESSA JA ULKOMAILLE MYYTÄVISSÄ TUOTTEISSA VUONNA 2003

KM = Kotimaan myyntiin menevät tuotteet, yhteensä 62 %
 UM = Ulkomaille myyntiin menevät tuotteet, yhteensä 38 %

Keräilyrobotit kahteen varastoon

Valion keräilyvarastot Rovaniemellä, Sotkamossa ja Turussa suljettiin samalla kun meijerien toiminta loppui. Keräily- ja jakelutoiminta keskittyi Ouluun, Jyväskylään, Riihimäelle, Tampereelle ja Helsinkiin.

Varastojen keskittämisen takia Riihimäellä, Jyväskylässä ja Oulussa aloitettiin varastolaajennustyöt. Riihimäellä ja Jyväskylässä laajennukset on suunniteltu automatisoitua keräilyä varten. Oulussa laajennus palvelee lähinnä yhden paikan lastausta.

Valio hankkii yhteensä 16 keräilyrobotia automatisoitua keräilyä varten. Ensimmäiset robotit otetaan käyttöön kesällä 2004 Jyväskylässä. Palautuvan materiaalin järjestelmässä käytettävä muovinen laatikko mahdollistaa osaltaan automatisoidun keräilyä

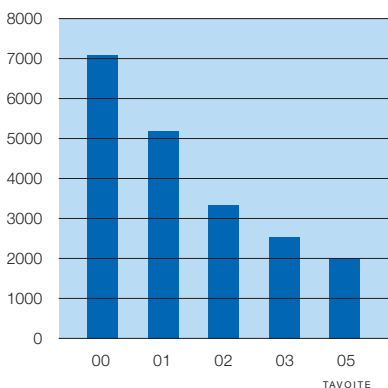
laajamittaisen käyttöönoton.

Edellä mainittujen kehittämistoimenpiteiden arvioidaan säästävän kustannuksia yhteensä yli 10 miljoonaa euroa seuraavien kolmen vuoden aikana.

Myös tuotteiden varastoinnissa, keräilyssä ja jakelussa otetaan käyttöön uusi SAP-toiminnanohjausjärjestelmä. Vuonna 2003 Oulussa ja Jyväskylässä siirryttiin SAPin käyttöön häiriöttömästi.

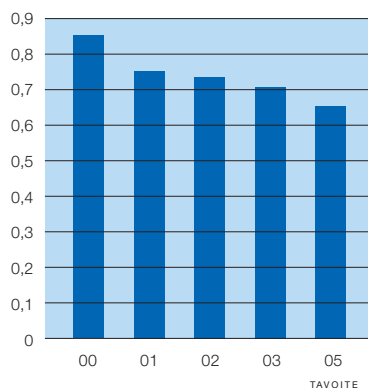
KAATOPAIKKAJÄTTEEN VÄHENTÄMINEN

■ tn

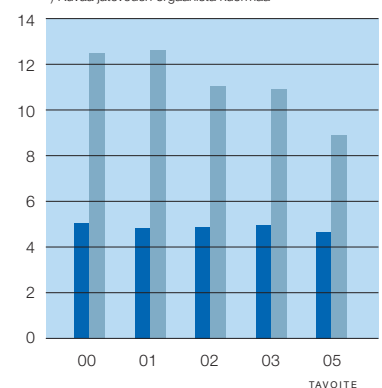
ENERGIAN KULUTUKSEN VÄHENTÄMINEN TUOTETONNIA KOHDEN

■ MWh/tn tuotantoa

JÄTEVEDEN MÄÄRÄN JA JÄTEVESIKUORMITUKSEN VÄHENTÄMINEN

■ m3 tuotetonna kohti ■ kg COD* tuotetonna kohti
 *) Kuvaa jäteveden orgaanista kuormaa

Ulkomaantoiminnot etenevät kuluttajatuotteissa

Valion kansainväliset toiminnot keskittyivät erityisesti laajennetulle kotimarkkinalle eli Baltian maihin, Ruotsiin ja Luoteis-Venäjälle sekä juustoliiketoiminnan kehittämiseen valituilla alueilla. Juustonvalmistus USA:ssa lopetettiin, kun McCadam Cheese -yhtiö myytiin vuoden 2003 alussa. Toiminnan painopisteenä ovat kuluttaja- ja lisäarvotuotteet, erityisesti juustot, voi ja tuoretuotteet.

BALTIA JA RUOTSI

Valion markkina-asema vahvistui Baltiassa. Valio Eestin Alma brändillä on noin 30 prosentin markkinaosuus Viron tuoretuotemarkkinasta. Alma tuotteet valmistetaan Virossa.

Valio Oy osti vuonna 2003 Võru Juust'in, joka on Viron johtava juuston valmistaja.

Valio aikoo vahvistaa asemaansa Baltiassa laajentamalla toimintaansa myös Latviassa ja Liettuassa.

Ruotsissa menestyvät erityisen hyvin Valion hedelmäjogurtit ja laktoositon maito. Valion hedelmäjogurttien markkinaosuus on jo merkittävät 40 prosenttia.

VENÄJÄ

Valio on yksi suurimmista ja merkittävimmistä Venäjälle tuotteita vievistä elintarvikeyrityksistä.

Valio voi on saavuttanut merkittävän markkinaosuuden Venäjällä (Moskova 34,6 % ja Pietari 53,4 %, kesä-heinäkuu 2003, ACNielsen). Valio voi voitti Venäjällä vuosittain pidettävässä kilpailussa omassa tuoteryhmässään kuluttajien Vuoden tuote -patsaan jo toisen kerran peräkkäin.

Viola on ollut Venäjän markkinoilla

pian 70 vuotta ja sen markkinajohtajan asema on vahva. (Moskova 43,2 % ja Pietari 52,5 %, kesä-heinäkuu 2003, ACNielsen). Oltermanni oli hinta- ja laatujohtaja.

EUROOPPA

Valion belgialainen tytäryhtiö Valio-Vache Bleue osti IFB-BFD:n (International Food&Business-Brussels-Food Distribution) liiketoiminnan vahvistaen asemiaan juuston pakkauksessa ja tukkukaupassa. Hankinnan kautta Valio-Vache Bleue siirtyi myös lyhyemmän myyntiajan tuorepakkauksille (freshpack products). Belgiassa tuorepakkauksjuustot ovat kasvava tuoteryhmä.

Belgialaiset kuluttajat tuntevat Vache Bleuen Valio, Bellelignen ja Selection Cuisine tuotemerkeistä, jotka kaikki ovat markkinajohtajia omissa tuoteryhmissään. Bellelignen brändi menestyy kevytjuustojen joukossa kaupan omien merkkien voimakkaasta kasvusta huolimatta.

POHJOIS-AMERIKA JA KIINA

Valion emmentaljuustot johtavat USA:n tuontitilastoja ja Finlandia tuotemerkki on kivunnut pääjakelualueel-

laan Koillis-USA:ssa toiseksi tunnetuimmaksi emmentaljuustobrändiksi. Valio on onnistunut poikkeuksellisen hyvin Yhdysvaltain jättiläisillä markkinoilla.

Valion Yhdysvalloissa sijaitseva tytäryhtiö Finlandia Cheese toi menestyksekkäästi kauppojen itsepalvelupuolelle Sandwich Naturals juustoviipalesarjan, ja samalla onnistuneesti laajensi tuotevalikoimaa emmentalista muihin juustoihin, kuten Havartiin ja Goudaan.

Valio aloitti kuluttajatuotteiden viennin Kiinaan Midnight Sun voilla ja sulatejuustolla. Kiinassa kumppanina on Shanghai Bright Dairy, joka jakelee Valion tuotteet omia kanaviaan pitkin.

TEOLLISUUSTUOTTEIDEN VIENTI

Jauheiden ja voin markkina oli suhteellisen vakaa koko vuoden ja Valio vahvisti teollisuusvoin markkina-asemaansa Manner-Euroopassa.

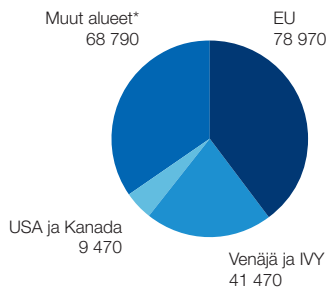
DEMI-markkina (demineralisoitu herajauhe) oli vaikea vuonna 2003, mutta vahvistui loppuvuotta kohti. USA:n dollarin heikentyminen alensi tulosta.

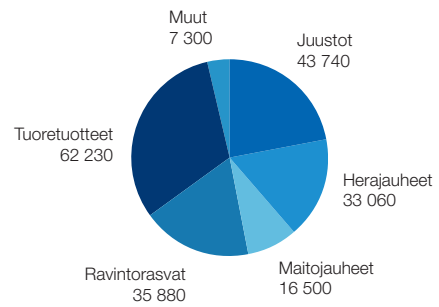
Valio käyttää yhtenäistä Gefilus pakkauksesignia laajennetulla kotimarkkinalla: Suomi, Ruotsi, Baltia ja Venäjä. Tuotetiedot painetaan paikallisella kielellä, kuvassa Latvian pakkaukset.

KANSAINVÄLINEN MYYNTI

ALUEITTAIN (tn) 2003 (sis. tytäryhtiöt)

TUOTERYHMITÄIN (tn) 2003 (sis. tytäryhtiöt)

*) Kaukoitää, Kaakkois-Aasia, Lähi-itää, Latinalainen Amerikka, Afrikka, Baltia

Valion kansainvälinen myynti sisältää tytäryhtiöiden paikallisen valmistuksen ja ulkopuolisen tuotehankinnan, yhteensä 198 700 tn. Myynti Suomesta oli 156 000 tn.

Valio Oy:n organisaatio

1.1.2004

* Valio Oy:n johtajiston jäsenet

Valio-konserni

LIIVEVAIHTO JA HENKILÖSTÖ 2003

	Liikevaihto 1 000 €	Henkilöstö keskim.	Henkilöstö 31.12.2003
Valio Oy	1 419 477	3 962	3 770
ZAO Valio St. Petersburg, Venäjä	99 237	39	46
Valio – Vache Bleue S.A., Belgia	96 830	132	150
Valio International U.S.A. Inc., USA	47 623	36	14
· Cheese Co., Inc., USA	6 875	22	0
· Finlandia Cheese, Inc., USA	40 748	14	14
Valio Sverige AB, Ruotsi	28 406	40	40
Valio Eesti AS, Viro	15 759	131	135
Võru Juust AS, Viro	2 072	23	141
UAB Valio International, Liettua	524	3	4
Valio Nord Oy, Suomi	93	0	2
Valio-konserni yhteensä	1 565 546	4 366	4 302

Valio-konsernin viisivuotiskatsaus

	2003	2002	2001	2000	1999
Liikevaihto milj. €	1 566	1 600	1 519	1 382	1 254
Kehitys %	-2,2	5,3	10,0	10,2	-2,2
– Kotimaa milj. €	1 079	1 070	1 013	918	882
Kehitys %	0,8	5,7	10,4	4,0	-0,9
– Ulkomaantoiminnot milj. €	487	530	506	464	372
Kehitys %	-8,2	4,6	9,1	24,9	-5,1
Taseen loppusumma milj. €	733	754	739	716	667
Vieras pääoma % taseesta	57	59	57	57	55
Oma pääoma + varaukset % taseesta	43	41	43	43	45
Henkilöstökulut milj. €	164	178	164	135	142
Henkilöstö keskimäärin	4 366	4 400	4 347	4 083	4 215
Vaihto-omaisuus milj. €	132	137	162	139	141
Investoinnit milj. €	104	66	47	46	33
Suunnitelman mukaiset poistot milj. €	46	46	46	50	48
Valion tilityshinta osuuskunnille yhteensä snt/l 1)	37,8	37,9	37,1	36,5	35,7

1) Sisältää perushinnan, koostumuksen ja laadun perusteella maksetut lisät sekä jälkitilin.

Hallintoneuvosto

	vuodesta	erovuorossa
Seppo Hakola maanviljelysneuvos, Kuortane puheenjohtaja	1994	2005
Jaakko Rouhiainen maanviljelijä, Juva varapuheenjohtaja	2001	2005
Toivo Heikkilä maanviljelijä, Haapajärvi	1996	2006
Maija-Leena Heiniö emäntä, Kisko	1999	2006
Pentti Hynninen maanviljelijä, Vaala 7.4.2003 saakka	2001	2004
Tapio Hytönen maanviljelijä, Konnevesi	2001	2004
Hannu Kainu maanviljelijä, Kyyjärvi	1997	2005
Merja Keisala emäntä, Töysä	2002	2005
Kimmo Kempainen maanviljelijä, Paltamo, 7.4.2003 alk.	2003	2006
Miika Kiiskinen maanviljelijä, Kestilä, 7.4.2003 saakka	2001	2003
Jouko Kärki ¹⁾ laitosasentaja, Tampere	2002	2004
Harri Laamanen maanviljelijä, Ylitornio	2001	2004
Matti Lehtinen maanviljelijä, Tammela	1999	2005
Pekka Lestinen maanviljelijä, Sysmä	1998	2004
Pirjo Louhevirta ¹⁾ puh.myynnin yhteyshenkilö, Turku	2002	2004
Sauli Lähteenmäki maanviljelijä, Rusko	2002	2005
Tapio Malmiharju maanviljelijä, Artjärvi	1996	2006
Martti Mustonen maanviljelijä, Iломantsi	2000	2006
Jaakko Männistö maanviljelijä, Merijärvi, 7.4.2003 alk.	2003	2004
Riku Ollikainen maanviljelijä, Lapinlahti	1981	2006
Juha Pantsu ¹⁾ vuoroesimies, Jyväskylä	2002	2004

Reino Parkko maanviljelijä, Elimäki	1999	2004
Mauri Penttilä maanviljelijä, Vesilahti	2001	2004
Antti Rauhamaa maanviljelijä, Kärkölä	1998	2006
Matti Romppanen maanviljelijä, Lapinlahti, 7.4.2003 alk.	2003	2004
Pentti Santala maanviljelijä, Kauhajoki	1997	2006
Matti Siitonen maanviljelijä, Parikkala	1998	2004
Kari Toikkanen ¹⁾ kehityspäällikkö, Helsinki	2002	2004
Onni Törrönen maanviljelijä, Juuka	2001	2005
Juhani Väänänen maanviljelijä, Maaninka, 7.4.2003 saakka	1995	2004

¹⁾ Henkilöstön edustaja

Hallitus

Kari Inkinen maanviljelijä, Ruokolahti puheenjohtaja	1997	2005
Tauno Uitto maanviljelijä, Tyrnävä varapuheenjohtaja	1996	2004
Juhani Hörkkö maanviljelijä, Koski TL	1998	2006
Esa Juntunen maanviljelijä, Vieremä	1998	2006
Olavi Kuusela toimitusjohtaja, Helsinki 17.6.2003 saakka	2000	2005
Heikki Halkilahti toimitusjohtaja, Helsinki 2.7.-31.12.2003	2003	

Tilintarkastaja

PricewaterhouseCoopers Oy KHT-yhteisö, Helsinki
Markku Marjomaa, KTM, KHT

Hallituksen toimintakertomus 1.1.–31.12.2003

YLEISTÄ

Valio-konsernin tulos ennen satunnaisia eriä oli 12 milj. euroa eli 8 milj. euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. Maitoraaka-aineesta maksettiin määrään suhteutettuna 2,6 milj. euroa edellisvuotista vähemmän.

Operatiivinen tulos kehittyi edelleen myönteisesti. Sitä paransi eläkekustannusten merkittävä lasku ja heikensi tuotannon lopettamisesta aiheutuneet alakirjaukset.

Valio vastaanotti kotimaassa maitoa 1 863 milj. litraa eli 2 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Valiolle maitoa toimittavien omistajaosuuskuntien keskimääräinen hankintaosuus pysyi samana kuin edellisenä vuonna eli 80 prosenttina koko maan meijerimaitomäärästä. Kaikkiaan Valio-konserni vastaan-

otti 1 928 milj. litraa maitoa, jossa on mukana maidonhankinta Valion meijereihin Virossa.

Liikevaihto kotimaahan lisääntyi yhden prosentin. Maitoraaka-aineen ja nestemäisten maitovalmisteiden liikevaihto kasvoi, juustojen ja ravintorasvojen oli edellisen vuoden tasolla ja muiden laski. Ravintorasvojen markkinaosuus suureni, nestemäisten maitovalmisteiden, juuston ja jäätelön markkinaosuudet pienenevät.

Ulkomaantoiminnan liikevaihto laski kahdeksan prosenttia. Vienti Suomesta väheni 4 prosenttia. Eniten väheni juustojen ja jauheiden vienti. Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto pieneni 10 prosenttia tammikuussa 2003 tapahtuneen McCadam-juustolan myynnin seurauksena. Muiden tytäryhtiöiden liikevaihto kasvoi 12 prosenttia, eniten Ruotsissa, Virossa ja Venäjällä toimivien.

Valio Oy:n toimitusjohtaja Olavi Kuusela erosi yhtiön palveluksesta 17.6.2003. Toimitusjohtajan sijainen Heikki Halkilahti hoiti toimitusjohtajan tehtäviä tästä alkaen tilivuoden loppuun. Hallintoneuvosto valitsi lokakuussa Harry Salonahon toimitusjohtajaksi vuoden 2004 alusta alkaen.

OSAKKAAT JA OSAKEPÄÄOMA

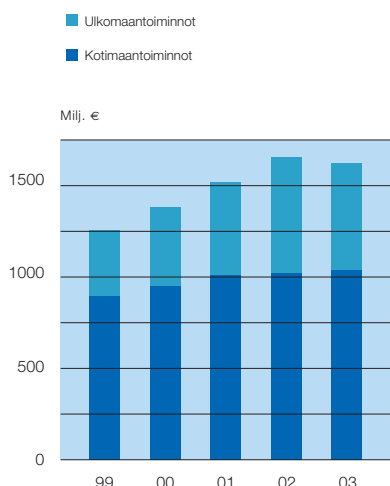
Osakasmäärä ei muuttunut tilikauden aikana. Osakkaita oli tilikauden päättyessä 28.

Valio Oy:n kokonaan maksettu osakepääoma on 99 677 800 euroa.

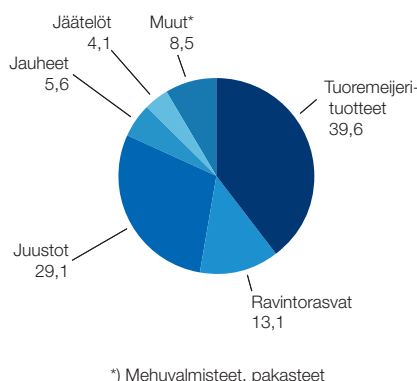
MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEESSA

Valio osti lokakuussa osake-enemmistön virolaisesta AS Võru Juust -nimisestä

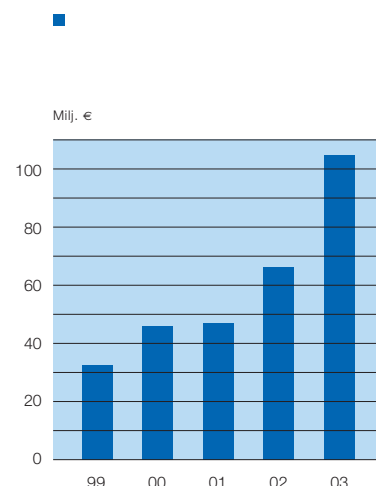
VALIO-KONSERNIN
LIIKEVAIHTO

VALIO-KONSERNIN
LIIKEVAIHDON JAKAUMA
PROSENTTEINA 2003

VALIO-KONSERNIN
INVESTOINNIT

juustolasta. Joulukuussa Valio osti Yop-lait Valio Nord Oy:n koko osakekannan. Tilivuoden päättymisen jälkeen Valio on ostanut kaikki SIA RPK-Valion osakkeet. Tilikauden aikana purettiin Valiotekniikka Oy ja Turengin Meijerikiinteistöt Oy.

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Tuotekehityksessä työskenteli 120 henkilöä. Heistä noin kolmannes keskittyi kehitysprojekteihin, joilla pyritään erilais-tamaan tuotteistoa. Eniten voimavaroja käytettiin perustuotteiden tuotekehitykseen keskittyen erityisesti laatuun ja prosesseihin – hyvänä esimerkkinä Valiojogurtin uudistus.

Strategisen tutkimuksen painopistealuetta ovat maitohappobakteerien ja erotusteknologioiden uudet sovellukset. Niiden avulla ovat syntyneet terveysvaikutteiset

tuotteet ja teknologiset uudet innovaatiot, tuoreina esimerkkeinä laktoosittomat maitovalmisteet sekä kevytjuustojen maun ja massan parantaminen. Uusia laktoosittomia tuotteita (jogurtit ja ruokakerma) ja 5 prosenttia rasvaa sisältävä kevytjuusto tuotiin markkinoille vuonna 2003.

Valion tutkimus- ja tuotekehityskustannukset olivat vuonna 2003 yhteensä 10,2 milj. euroa (9,7 milj. euroa vuonna 2002), mikä vastaa 0,7 prosenttia liikevaihdosta (0,6 % vuonna 2002).

LIKEVAIHTO/KONSERNI

Konsernin liikevaihto oli 1 566 milj. euroa (1 600 milj. euroa). Kotimaan liikevaihto oli 1 079 milj. euroa (1 070 milj. euroa). Ulkomaantoiminnan (vienti Suomesta ja ulkomaiset tytäryhtiöt) liikevaihto oli 487 milj. euroa (530 milj. euroa).

LIKEVAIHTO/EMOYHTIÖ

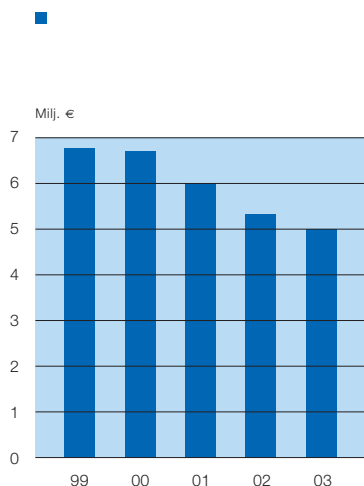
Valio Oy:n liikevaihto oli 1 419 milj. euroa (1 423 milj. euroa). Kotimaan liikevaihto oli 1 079 milj. euroa (1 070 milj. euroa). Viennin liikevaihto oli 340 milj. euroa (353 milj. euroa).

INVESTOINNIT

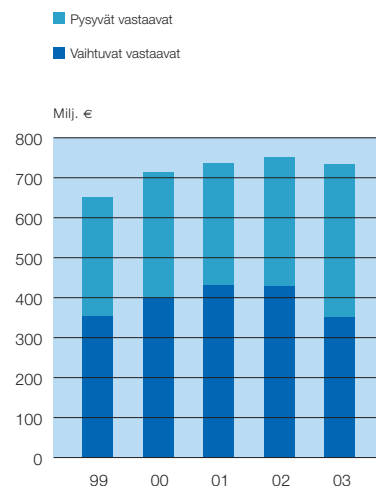
Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 104 milj. euroa (66 milj. euroa) eli 6,6 prosenttia (4,1 %) liikevaihdosta. Rakennuksiin ja maa-alueisiin investoitiin 26 milj. euroa. Kone- ja laiteinvestoinnit olivat 60 milj. euroa.

Aineettomiin hyödykkeisiin investoitiin 11 milj. euroa. Ennakkomaksuja, lähinnä koneista ja laitteista, maksettiin 7 milj. euroa. Konsernin nettoinvestoinnit olivat 97 milj. euroa (64 milj. euroa).

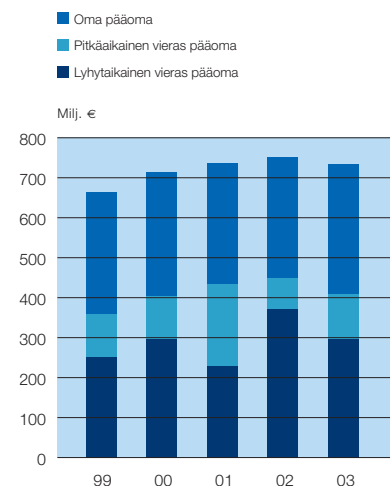
VALIO-KONSERNIN
NETTOKORKOMENOT

VALIO-KONSERNIN TASEEN
RAKENNE, VASTAAVAA

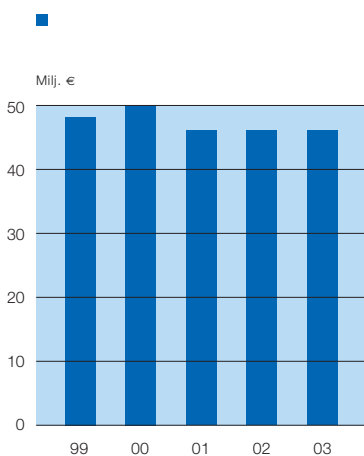
VALIO-KONSERNIN TASEEN
RAKENNE, VASTATTAVAA

RAHOITUS

Konsernin ja emoyhtiön maksuvalmius säilyi koko tilikauden tyydyttävänä. Rahat ja pankkisaamiset sekä talletukset olivat tilivuoden päättyessä 65 milj. euroa, kun vastaava luku oli vuoden alkaessa 130 milj. euroa. Vaihto-omaisuus oli tilikauden päättyessä 132 milj. euroa ja alussa 137 milj. euroa. Korolliset velat olivat tilikauden lopussa 189 milj. euroa ja alussa 190 milj. euroa. Nettorahoituskulut olivat 4,2 milj. euroa (3,5 milj. euroa) eli 0,3 prosenttia (0,2 %) konsernin liikevaihdosta. Nettokorkokulut olivat 5,0 milj. euroa (5,3 milj. euroa).

VALIO-KONSERNIN
SUUNNITELMAN
MUKAISET POISTOT

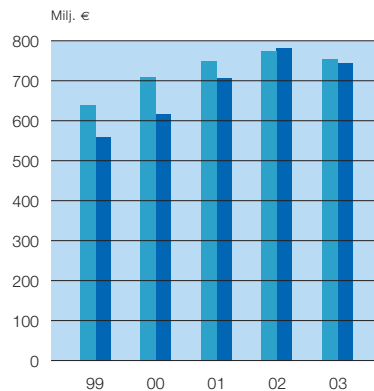
TULOS

Konsernin tulos ennen satunnaisia eriä on 12,5 milj. euroa (4,2 milj. euroa). Tilivuoden verot olivat -4 milj. euroa (+2 milj. euroa). Tilikauden voitto on 8 milj. euroa (2 milj. euroa).

Emoyhtiön tulos ennen satunnaisia eriä on 12 milj. euroa (-1 milj. euroa). Suunnitelman mukaisten ja verotuspoistojen erotus oli -2 milj. euroa (+5 milj. euroa). Tehdyt poistot ovat elinkeinoverolain sallimissa maksimeissa. Tilivuoden verot olivat -2,9 milj. euroa (0,4 milj. euroa). Tilikauden voitto on 7 milj. euroa (5 milj. euroa).

VALIO-KONSERNIN
KULUJEN JAKAUMA

■ Maksut Valio Oy:n omistajille
■ Maksut muille kuin omistajille

VUOSI 2004

Alkaneen vuoden operatiivisen toiminnan tulos- ja tilityskykynäkymät ovat viime vuoden tasolla.

Konsernin tuloslaskelma

	2003	2002
LIIKEVAIHTO	1 565 546	1 600 129
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) / vähennys (-)	11 460	-17 330
Liiketoiminnan muut tuotot	32 574	35 128
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 070 483	1 099 601
Varastojen lisäys (-) / vähennys (+)	2 908	-999
Ulkopuoliset palvelut	33 217	26 758
	-1 106 608	-1 125 360
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	132 589	132 015
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	17 427	31 260
Muut henkilösivukulut	14 045	14 659
	-164 061	-177 934
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	46 120	45 626
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	—	2 000
Konserniliikearvon poisto	247	—
Konsernireservin vähennys	-82	—
	-46 285	-47 626
Liiketoiminnan muut kulut	-275 893	-259 277
LIIKEVOITTO	16 733	7 730
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	421	651
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	4 207	5 489
Osuus osakkuusyritysten voitoista	238	840
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	—	-118
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-9 089	-10 374
	-4 223	-3 512
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	12 510	4 218
Satunnaiset erät		
Satunnaiset kulut	-341	-4 090
	-341	-4 090
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	12 169	128
Tuloverot	-6 266	-849
Laskennalliset verot	1 787	2 757
Tilikauden voitto ennen vähemmistöosuutta	7 690	2 036
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-166	—
KONSERNIN TILIKAUDEN VOITTO	7 856	2 036

Kaikki luvut 1 000 euroina

Konsernin tase

VASTAAVAA

31.12.2003

31.12.2002

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	4 068	3 723
Liikearvo	2 636	—
Muut pitkävaikutteiset menot	15 321	12 194
	<hr/>	<hr/>
	22 025	15 917
 Konserniliikearvo	 2 418	 —
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	14 379	13 753
Rakennukset ja rakennelmat	126 544	121 126
Koneet ja kalusto	168 577	145 530
Muut aineelliset hyödykkeet	546	1 951
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	39 695	20 861
	<hr/>	<hr/>
	349 741	303 221
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	2 831	2 928
Osakkuusyhtymäosakkeet ja -osuudet	2 055	2 020
Muut osakkeet ja osuudet	10 358	10 949
	<hr/>	<hr/>
	15 244	15 897

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	25 194	27 529
Keskeneräiset tuotteet	18 158	12 943
Valmiit tuotteet / tavarat	88 061	95 974
Muu vaihto-omaisuus	617	701
	<hr/>	<hr/>
	132 030	137 147
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	170	174
Muut saamiset	178	41
Laskennalliset verosaamiset	2 665	4 217
	<hr/>	<hr/>
	3 013	4 432
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	114 538	118 254
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	598	962
Muut saamiset	12 429	13 673
Laskennalliset verosaamiset	5 198	1 808
Siirtosaamiset	10 949	12 173
	<hr/>	<hr/>
	143 712	146 870
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	39 751	113 593
Rahat ja pankkisaamiset	24 785	16 605
	<hr/>	<hr/>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	732 719	753 682

Kaikki luvut 1 000 euroina

VASTATTAVAA	31.12.2003	31.12.2002
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	99 678	99 678
Muut rahastot	6 145	8 539
Edellisten tilikausien voitto	186 085	190 030
Tilikauden voitto	7 856	2 036
VÄHEMMISTÖOSUUS	716	—
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	17 386	8 659
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	28 015	1
Laskennallinen verovelka	27 773	27 222
Muut velat	63 318	43 160
	119 106	70 383
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	7 413	36 037
Saadut ennakot	120	282
Ostovelat	151 555	181 120
Velat omistusyhteisyrityksille	1 418	2 734
Muut velat	98 089	117 214
Siirtovelat	37 152	36 970
	295 747	374 357
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	732 719	753 682

Kaikki luvut 1 000 euroina

Konsernin rahoituslaskelma

2003

2002

LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA

Liikevoitto	16 733	7 730
Oikaisut liikevoittoon	54 350	45 635
Käyttöpääoman muutos	-55 403	64 355
Maksetut korot ja maksut	-8 986	-9 451
Saadut osingot	421	651
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	4 361	5 495
Maksetut verot / Saadut palautukset	2 240	-8 535
Liiketoiminnan rahavirta	13 716	105 880

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investoinnit muihin sijoituksiin	-215	-93
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-103 313	-65 592
Luovutustulot muista sijoituksista	466	450
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	6 737	1 094
Investointien rahavirta	-96 325	-64 141

KASSAVIRTA ENNEN RAHOITUSTA

-82 609 41 739

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Pitkäaikaisten lainojen nostot	59 861	22 261
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-40 473	-28 173
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	1 419	-3 658
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	4 515	18 533
Maksetut osingot	-5 981	-7 974
Muut	-2 394	-3 774
Rahoituksen rahavirta	16 947	-2 785

RAHAVAROJEN MUUTOS

-65 662 38 954

Rahavarat 1.1. 130 198 91 244

RAHAVARAT 31.12. 64 536 130 198

Kaikki luvut 1 000 euroina

Emoyhtiön tuloslaskelma

	2003	2002
LIIKEVAIHTO	1 419 477	1 423 177
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) / vähennys (-)	10 147	-7 860
Liiketoiminnan muut tuotot	26 444	27 394
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	963 221	974 458
Varastojen lisäys (-) / vähennys (+)	154	432
Ulkopuoliset palvelut	28 694	24 417
	-992 069	-999 307
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	123 765	118 366
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	16 700	30 741
Muut henkilösivukulut	11 500	12 190
	-151 965	-161 297
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	43 890	42 572
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	—	2 000
	-43 890	-44 572
Liiketoiminnan muut kulut	-251 063	-230 384
LIIKEVOITTO	17 081	7 151
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä	113	55
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	421	651
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	39	51
Muilta	3 765	5 463
Arvonalentumiset sijoituksista	-487	-10 349
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	—	4 877
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-8 883	-8 987
	-5 032	-8 239
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	12 049	-1 088
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	12 049	-1 088
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	-1 984	5 372
Tuloverot	-6 157	-379
Laskennalliset verot	3 234	815
TILIKAUDEN VOITTO	7 142	4 720

Kaikki luvut 1 000 euroina

Emoyhtiön tase

VASTAAVAA

31.12.2003

31.12.2002

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	4 040	3 708
Muut pitkävaikutteiset menot	14 309	11 025
	18 349	14 733

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	13 064	12 424
Liittymismaksut	977	972
Rakennukset ja rakennelmat	120 130	116 249
Koneet ja kalusto	161 542	136 048
Muut aineelliset hyödykkeet	84	66
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	39 112	20 546
	334 909	286 305

Sijoitukset

Osuudet saman konsernin yrityksissä	30 208	22 569
Osuudet omistusyhteisyriksissä	1 177	1 176
Muut osakkeet ja osuudet	10 340	10 539
	41 725	34 284

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	22 395	23 184
Keskeneräiset tuotteet	17 080	12 938
Valmiit tuotteet / tavarat	79 552	72 821
Muu vaihto-omaisuus	608	699
	119 635	109 642

Saamiset

Pitkäaikaiset

Saamiset saman konsernin yrityksiltä	1 437	5 509
Muut saamiset	178	495
	1 615	6 004

Lyhytaikaiset

Myyntisaamiset	87 869	91 887
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	21 021	15 707
Saamiset omistusyhteisyriksiltä	419	591
Muut saamiset	9 201	11 713
Laskennallinen verosaaminen	5 042	1 808
Siirtosaamiset	9 668	11 428
	133 220	133 134

Rahoitusarvopaperit

Muut arvopaperit	38 681	113 229
------------------	--------	---------

Rahat ja pankkisaamiset

	13 836	8 519
--	--------	-------

VASTAAVAA YHTEENSÄ

	701 970	705 850
--	---------	---------

Kaikki luvut 1 000 euroina

VASTATTAVAA

31.12.2003

31.12.2002

OMA PÄÄOMA

Osakepääoma	99 678	99 678
Muut rahastot Vararahasto	5 984	5 984
Edellisten tilikausien voitto	118 182	119 443
Tilikauden voitto	7 142	4 720

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Poistoero	95 592	93 608
-----------	--------	--------

PAKOLLISET VARAUKSET

17 386	6 235
--------	-------

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta	27 126	–
Muut velat	59 963	42 804
	87 089	42 804

Lyhytaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta	6 288	18 335
Ostovelat	133 730	165 256
Velat saman konsernin yrityksille	695	246
Velat omistusyhteisyriksille	399	1 406
Muut velat	97 335	116 877
Siirtovelat	32 470	31 258
	270 917	333 378

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

701 970	705 850
---------	---------

Kaikki luvut 1 000 euroina

Emoyhtiön rahoituslaskelma

	2003	2002
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikevoitto	16 107	7 151
Oikaisut liikevoittoon	54 120	43 553
Käyttöpääoman muutos	-63 761	48 990
Maksetut korot ja maksut	-8 781	-8 063
Saadut osingot	535	706
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	3 958	5 520
Maksetut verot / Saadut palautukset	2 348	-8 425
Liiketoiminnan rahavirta	4 526	89 432
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit muihin sijoituksiin	-4 000	-93
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-96 997	-62 522
Luovutustulot muista sijoituksista	382	450
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1 626	1 029
Investointien rahavirta	-98 989	-61 136
KASSAVIRTA ENNEN RAHOITUSTA	-94 463	28 296
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	55 005	18 194
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-27 579	-11 356
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	83	-2 987
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-96	124
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	3 799	17 647
Maksetut osingot	-5 981	-7 974
Rahoituksen rahavirta	25 231	13 648
RAHAVAROJEN MUUTOS	-69 232	41 944
Rahavarat 1.1.	121 748	79 804
RAHAVARAT 31.12.	52 516	121 748

Kaikki luvut 1 000 euroina

Konsernin ja emoyhtiön liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTEET

Konsernitilinpäätös sisältää ne tytäryhtiöt, joista emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti yli 50 % äänivallasta. Kiinteistöyhtiöitä ei ole sisällytetty konsernitilinpäätökseen. Mikäli ne olisi konsolidoitu, niillä ei olisi ollut vaikutusta konsernin vapaaseen omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaisesti. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu konsernin sisäinen liikevaihto, sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, varastoihin sisältyvä sisäinen kate, käyttöomaisuuden sisäiset myyntituotot sekä keskinäiset saamiset ja velat.

Vaihto-omaisuus on arvostettu joko fifo-periaatteen mukaan laskettuun hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Käyttöomaisuuden poistoajat ovat arvioidun

taloudellisen pitoajan mukaiset. Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu kuluksi sinä kautena, jona ne ovat syntyneet.

Ulkopuolisen vähemmistön osuudet konsernin tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu ja esitetty erikseen.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätöserät on muutettu Suomen rahan määräisiksi konsernin tilikauden päättymispäivän Euroopan Keskuspankin julkaisemaan kurssiin. Näin syntynyt oman pääoman muuntoero on esitetty konsernin muussa sidotussa pääomassa. Suomalaisten konserniyhtiöiden valuuttamääräiset saavat ja velat on muunnettu Suomen rahan määräisiksi tilikauden päättymispäivänä Euroopan Keskuspankin julkaisemaan kurssiin. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on otettu mukaan osakkuusyhtiöt, joista merkittävimmät on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä.

Liitetiedoissa esitetyt luvut ovat 1 000 euroina.

Tuloslaskelman liitetiedot

	KONSERNI		EMO	
	2003	2002	2003	2002
1. LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN				
Tuoremeijerituotteet	619 926	591 745	597 880	573 412
Ravintorasvat	205 259	204 433	197 304	198 729
Juustot	455 419	498 859	380 461	388 149
Jauheet	87 014	101 997	85 902	101 058
Jäätelöt	64 056	71 126	63 990	70 495
Muut	133 872	131 969	93 940	91 334
	1 565 546	1 600 129	1 419 477	1 423 177

2. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaiset tuotot ja kulut muodostuvat seuraavista eristä:				
Cheese Company, Inc.	-341	-5 640	—	—
Satunnaiselle erälle kohdistettu laskennallinen verosaaminen	—	1 550	—	—
	-341	-4 090	—	—

3. SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta. Paikallisen lainsäädännön mukaan Valio-Vache Bleuen osalta liikearvon poistoaika 10 vuotta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:	Vuosia
Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	5 tai 10
Liikearvo	10
Konserniliikearvo	5
Rakennukset ja rakennelmat	15 tai 25
Koneet ja kalusto	10
Atk-laitteet ja -ohjelmistot	5
Kuljetusvälineet ja erät kylmälaitteet	5

Tuloslaskelman liitetiedot

4. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS LISÄYS (-) / VÄHENNYS (+)	KONSERNI		EMO	
	2003	2002	2003	2002
Eläkevaraus	570	364	570	364
Saneerausvaraus	-9 774	-2 857	-12 227	-1 615
Muut pakolliset varaukset	477	-1 303	506	-267
	-8 727	-3 796	-11 151	-1 518

5. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Energiakulut	26 784	28 075	26 522	26 733
Vesimaksut	8 518	8 076	8 513	7 981
Kuljetuskulut	76 167	73 782	71 220	68 737
Vuokratkulut	14 564	14 701	13 397	13 343
Kiinteistöjen ja koneiden korjaus- ja kunnossapitokulut	33 418	25 403	32 621	24 164
Markkinointikulut	48 725	47 204	40 754	39 373
Matkakulut	7 359	6 803	6 639	6 026
Tietotekniikkakulut	10 547	10 900	10 218	10 730
Hallintokulut	15 588	15 840	14 691	14 556
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	6 500	5 356	4 327	3 589
Luottotappiot	403	231	9	124
Arvonalentumiset	11 796	—	11 796	—
Muut kulut	15 524	22 906	10 356	15 028
	275 893	259 277	251 063	230 384

6. ARVONALENTUMISET JA ARVONALENTUMISTEN PALAUTUKSET SIIJOITUKSISTA

Konserniyhtiö N.V. Vache-Bleue S.A., Belgia, osakkeiden ja lainasaamisen arvonalennus				-10 231
Konserniyhtiö Valio International U.S.A. Inc., USA, osakkeiden arvonalennuksen palautus				4 877
Muut	—	-118	-487	-118
	—	-118	-487	-5 472

7. HENKILÖKUNNAN LUKUMÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN

Työntekijät	2 422	2 462	2 222	2 177
Erikoiskoulutetut	819	816	785	780
Ylemmät toimihenkilöt	534	532	503	496
Toimihenkilöt	591	590	452	449
	4 366	4 400	3 962	3 902

8. JOHDON PALKAT JA PALKKIOT

Hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja	1 997	1 569	884	596
---	-------	-------	-----	-----

Taseen liitetiedot

	KONSERNI		EMO	
	2003	2002	2003	2002
9. SIIRTOSAAMISET				
Rojalit	1 011	872	1 011	872
Työterveyshuollon korvaukset	487	615	487	615
Verosaamiset	506	6 625	—	6 307
Vuosihyvitykset	—	42	—	—
Eläkekulut	3 358	—	3 358	—
Teollisuusvoituki	755	617	755	617
Muut siirtosaamiset	4 832	3 402	4 057	3 017
	10 949	12 173	9 668	11 428
10. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	7 894	6 575	7 757	6 430
Lisäykset 1.1.–31.12.	1 139	1 329	1 120	1 327
Vähennykset 1.1.–31.12.	-60	-9	—	—
Hankintameno 31.12.	8 973	7 895	8 877	7 757
Kertyneet poistot 1.1.	-4 112	-3 617	-4 049	-3 504
Tilikauden poisto	-793	-555	-788	-545
Kertyneet poistot 31.12.	-4 905	-4 172	-4 837	-4 049
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 068	3 723	4 040	3 708
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	61 949	58 137	42 346	38 557
Lisäykset 1.1.–31.12.	12 527	4 281	6 914	4 017
Vähennykset 1.1.–31.12.	-7	-232	-7	-228
Hankintameno 31.12.	74 469	62 186	49 253	42 346
Kertyneet poistot 1.1.	-49 755	-45 977	-31 321	-27 710
Tilikauden poisto	-4 339	-4 015	-3 623	-3 611
Kertyneet poistot 31.12.	-54 094	-49 992	-34 944	-31 321
Kirjanpitoarvo 31.12.	20 375	12 194	14 309	11 025
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	24 443	15 917	18 349	14 733

Taseen liitetiedot

	KONSERNI		EMO	
	2003	2002	2003	2002
11. AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	13 743	12 775	13 396	12 425
Lisäykset 1.1.–31.12.	1 008	1 020	954	1 012
Vähennykset 1.1.–31.12.	-372	-42	-309	-41
Hankintameno 31.12.	14 379	13 753	14 041	13 396
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 379	13 753	14 041	13 396
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	328 277	313 251	316 556	302 180
Lisäykset 1.1.–31.12.	19 598	15 751	16 966	14 589
Vähennykset 1.1.–31.12.	-3 093	-213	-452	-213
Hankintameno 31.12.	344 782	328 789	333 070	316 556
Kertyneet poistot 1.1.	-205 129	-194 073	-200 307	-187 220
Tilikauden poisto	-13 109	-13 590	-12 633	-13 087
Kertyneet poistot 31.12.	-218 238	-207 663	-212 940	-200 307
Kirjanpitoarvo 31.12.	126 544	121 126	120 130	116 249
Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	568 834	529 100	535 819	495 649
Lisäykset 1.1.–31.12.	55 671	43 804	52 477	40 408
Vähennykset 1.1.–31.12.	-14 581	-1 207	-119	-238
Hankintameno 31.12.	609 924	571 697	588 177	535 819
Kertyneet poistot 1.1.	-412 675	-396 750	-399 705	-374 376
Tilikauden poisto	-28 126	-27 466	-26 846	-25 329
Kertyneet poistot 31.12.	-440 801	-424 216	-426 551	-399 705
Kirjanpitoarvo 31.12.	169 123	147 481	161 626	136 114
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	20 857	20 563	20 546	18 208
Lisäykset 1.1.–31.12.	37 108	19 989	36 554	19 627
Siirrot valmiisiin	-18 270	-19 691	-17 988	-17 289
Hankintameno 31.12.	39 695	20 861	39 112	20 546
Kirjanpitoarvo 31.12.	39 695	20 861	39 112	20 546
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	349 741	303 221	334 909	286 305
Tilivuoden suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	-46 367	-45 626	-43 890	-42 572
Kirjanpitoarvosta 31.12. tuotantokoneiden ja -kaluston osuus	149 750	126 740	143 465	118 278

12. KONSERNIN JA EMOYHTIÖN OMISTAMAT YRITYKSET

KONSERNIYRITYKSET

	Konsernin omistus- ja äänivalta osuus-%	Emoyhtiön omistus- ja äänivalta osuus-%
Jäätelöyhtymä Oy, Helsinki	100,0	100,0
N.V. Valio - Vache Bleue S.A., Belgia *)	100,0	98,3
Frigo-Way S.P.R.L., Belgia	100,0	0,0
Vache Bleue S.A.R.L., Ranska	100,0	0,0
Pakkasukko Oy, Helsinki	100,0	100,0
Smeds & Co Oy, Helsinki	100,0	100,0
UAB Valio International, Liettua	100,0	100,0
Valio Eesti AS, Viro	100,0	100,0
Võru Dairy Holding AS, Viro	100,0	100,0
Võru Juust AS, Viro	57,8	0,0
Valio International (Poland) Ltd, Puola	100,0	100,0
Valio International U.S.A. Inc., USA	100,0	100,0
Cheese Company Inc., USA	100,0	0,0
Finlandia Cheese Inc., USA	100,0	0,0
Valio Nord Oy, Helsinki	100,0	100,0
Valio Sverige AB, Ruotsi	100,0	100,0
ZAO Valio St. Petersburg, Venäjä	100,0	100,0

*) Konserniyhtiö Smeds & Co Oy omistaa loput 1,7 %

OMISTUSYHTEYSYRITYKSET

OSAKKUUSYRITYKSET

Pakastamo Oy, Helsinki	50,0	50,0
Suomen NP-Kierrätys Oy, Helsinki	25,0	25,0
Yoplait Valio Nord AB, Ruotsi	50,0	50,0
SIA RPK-VALIO, Latvia	50,0	50,0

KIINTEISTÖYHTIÖT

			Yhtiön oma pääoma	Viimeksi laaditun tilin- päättökseen voitto/tappio
Asunto Oy Nastolan Maitotie, Nastola	100,0	100,0	914	8
Asunto Oy Vuorikummuntie 9, Helsinki	100,0	100,0	460	—
Kiinteistö Oy Hiirakkotie 6, Vantaa	100,0	100,0	139	5
Kiinteistö Oy Pähkinämetsä, Vantaa	100,0	100,0	401	—
Kiinteistö Oy Pähkinäpolku, Vantaa	100,0	100,0	247	—
Kiinteistö Oy Tehontie 31, Kouvola	100,0	100,0	390	—
Kiinteistö Oy Pupuhuhta, Jyväskylä	49,2	49,2	4	—
Kiinteistö Oy Teollisuusneliö, Haapavesi	39,0	39,0	129	—

Taseen liitetiedot

13. SIJOITUKSET EMOYHTIÖSSÄ

	Osakkeet konserni- yritykset	Osakkeet omistus- yhteys- yritykset	Osakkeet muut
Hankintameno 1.1.2003	53 554	1 176	13 557
Lisäykset	7 736	84	—
Siirto omistusyhteisyrityksistä	83	—	—
Vähennykset	-180	-83	-314
Hankintameno 1.1.2003	61 193	1 177	13 243
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2003	-35 863	—	-3 139
Arvonalennusten palautukset 31.12.2003	4 878	—	236
Kirjanpitoarvo 31.12.2003	30 208	1 177	10 340

14. SIJOITUKSET KONSERNISSA

	Osakkeet konserni- yritykset	Osakkeet omistus- yhteys- yritykset	Osakkeet muut
Hankintameno 1.1.2003	2 928	2 055	14 088
Lisäykset	—	190	133
Vähennykset	-97	-155	-724
Hankintameno 31.12.2003	2 831	2 090	13 497
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2003	—	-35	-3 139
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2003	—	-35	-3 139
Kirjanpitoarvo 31.12.2003	2 831	2 055	10 358

15. SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ

	KONSERNI		EMO	
	2003	2002	2003	2002
Myyntisaamiset	—	—	20 935	15 431
Muut saamiset	—	—	21	211
Lainasaamiset	—	—	1 502	5 574
	—	—	22 458	21 216

16. SAAMISET OMISTUSYHTEISYRITYKSILTÄ

Myyntisaamiset	598	962	419	591
----------------	-----	-----	-----	-----

	KONSERNI		EMO	
	2003	2002	2003	2002
17. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				
Osakepääoma 1.1.2003 / 1.1.2002	99 678	99 678	99 678	99 678
Osakepääoma 31.12.	99 678	99 678	99 678	99 678
Muut rahastot / vararahasto 1.1.2003 / 1.1.2002	8 539	12 313	5 984	5 984
Ulkomaisten tytäryhtiöiden oman pääoman kurssiero	-2 394	-3 774	—	—
Muut rahastot / vararahasto 31.12.	6 145	8 539	5 984	5 984
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	192 066	198 004	124 163	127 417
Osingonjako	-5 981	-7 974	-5 981	-7 974
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	186 085	190 030	118 182	119 443
Tilikauden voitto	7 856	2 036	7 142	4 720
Oma pääoma 31.12.	299 764	300 283	230 986	229 825
18. JAKOKELPOISET VARAT				
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	186 085	190 030	118 182	119 443
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoeroista omaan pääomaan siirretty osuus	-67 997	-66 646	—	—
Tilikauden voitto	7 856	2 036	7 142	4 720
	125 944	125 420	125 324	124 163
19. PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraus	1 129	1 699	1 129	1 699
Saneerausvaraus	15 130	5 356	15 130	2 903
Muut pakolliset varaukset	1 127	1 604	1 127	1 633
	17 386	8 659	17 386	6 235
20. LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET				
Laskennalliset verosaamiset Jaksotuseroista	7 863	6 025	5 042	1 808
Laskennalliset verovelat Tilinpäätössiirroista	27 721	27 146	—	—
Jaksotuseroista	52	76	—	—
	27 773	27 222	5 042	1 808
21. VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT VIIDEN VUODEN TAI SITÄ PITEMMÄN AJAN KULUTTUA				
Rahalaitoslainat	700	—	—	—

Taseen liitetiedot

	KONSERNI		EMO	
	2003	2002	2003	2002
22. SIIRTOVELAT				
Korot	3 596	3 296	3 596	3 324
Lomapalkkavarausvelka sosiaalikuluneen	18 985	17 677	18 893	17 614
Myönnetyt alennukset	1 671	401	338	258
Palkat sosiaalikuluneen	4 915	9 294	3 619	6 149
Rojalit	879	898	873	898
Sosiaalivakuutusmaksut	84	310	84	310
Muut siirtovelat	7 022	5 094	5 067	2 705
	37 152	36 970	32 470	31 258
23. VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE				
Ostovelat	—	—	125	—
Muut velat	—	—	570	246
	—	—	695	246
24. VELAT OMISTUSYHTEISYRITYKSILLE				
Ostovelat	1 418	2 734	399	1 406
25. VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET				
Omasta toiminnasta				
Kiinnitysvakuudet	130 433	131 627	129 155	131 627
Pantit	16 201	14 799	14 923	14 799
Takaukset	33 937	34 121	33 908	33 991
Leasingvastuut	11 820	9 132	10 093	8 769
Konserniin kuuluvien yritysten puolesta	—	—	5 718	39 231
Muiden puolesta	2 522	2 909	2 458	2 909
Omasta toiminnasta	192 391	189 679	188 079	189 186
Konserniin kuuluvien yritysten puolesta	—	—	5 718	39 231
Muiden puolesta	2 522	2 909	2 458	2 909
	194 913	192 588	196 255	231 326

Emoyhtiön voitonjakoehdotus

Konsernitaseen mukaiset jakokelpoiset varat 31.12.2003 ovat 125 944 000 €
Emoyhtiön jakokelpoiset varat taseen 31.12.2003 mukaan ovat:

Edellisten tilikausien voittovarot	118 182 233,24 €
Tilikauden voitto	7 141 546,30 €
<hr/>	
Yhteensä	125 323 779,54 €
Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 5 % osakkeen nimellisarvosta eli 170 € osakkeelta	4 983 890,00 €
Osingonjako tilikauden voittovaroista	4 983 890,00 €
Siirretään edellisten tilikausien voittovaroihin	2 157 656,30 €
<hr/>	
Yhteensä	7 141 546,30 €
Mikäli yhtiökokous hyväksyy edellä olevat ehdotukset, yhtiön oma pääoma on seuraava:	
Osakepääoma	99 677 800,00 €
Vararahasto	5 984 101,53 €
Edellisten tilikausien voittovarot	120 339 889,54 €
<hr/>	
Oma pääoma yhteensä	226 001 791,07 €

Helsinki 3.3.2004

Kari Inkinen

Tauno Uitto

Harry Salonaho
toimitusjohtaja

Juhani Hörkkö

Esa Juntunen

Tilintarkastuskertomus

Valio Oy:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Valio Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2003. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajien toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitoaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitiilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajille tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 3. päivänä maaliskuuta 2004

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Markku Marjomaa
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Olemme tutustuneet tilinpäätökseen ajalta 1.1.–31.12.2003 sekä tilintarkastuskertomukseen.

Puollamme tuloslaskelman ja taseen sekä konsernituloslaskelman ja konsernitaseen vahvistamista ja yhdymme hallituksen ehdotukseen voiton käyttämisestä.

Hallintoneuvostosta ovat erovuorossa Tapio Hytönen, Harri Laamanen, Pekka Lestinen, Jaakko Männistö, Reino Parkko, Mauri Penttilä, Matti Romppanen ja Matti Siitonen. Lisäksi hallintoneuvostoon on valittava uudet jäsenet siitä eroa pyytäneiden Toivo Heikkilän ja Riku Ollikaisen tilalle heidän jäljellä oleviksi toimikausikseen.

Helsingissä maaliskuun 4. päivänä 2004

Hallintoneuvoston puolesta

Seppo Hakola
puheenjohtaja

Valio Oy:n omistajat 31.12.2003

Valio Oy on suomalaisten maidontuottajien yritys. Valion omistajina ovat maidontuottajien maidon keräilyä tai jalostusta harjoittavat yhteisöt. Jalostettavan raaka-aineen Valio saa ensisijaisesti yritykseen sitoutuneiden osuuskuntien maidontuottajilta.

Valion omistajahallinnon muodostavat yhtiökokous, hallintoneuvosto, hallitus ja toimintojen johtokunnat.

OSAKKAAN NIMI	KOTIPAIKKA	Osakkeita 3 400 €/kpl
Alueosuuskunta Promilk	Lapinlahti	3 125
Evijärven Osuusmeijeri	Evijärvi	42
* Hirvijärven Osuusmeijeri	Jalasjärvi	46
* Hämeenlinnan Osuusmeijeri	Hämeenlinna	1
Hämäläisten Seudun Osuusmeijeri	Alahärmä	82
Kainuun Osuusmeijeri	Sotkamo	898
* Kangasniemen Osuusmeijeri	Kangasniemi	80
* Kaustisen Osuusmeijeri	Kaustinen	1
Keski-Pohjan Juustokunta	Toholampi	1 271
Keski-Suomen Maitokunta	Jyväskylä	1 378
Kortesjärven Osuusmeijeri	Kortesjärvi	37
* Kuusamon Osuusmeijeri	Kuusamo	265
Kyrönmaan Osuusmeijeri	Isokyrö	124
* Laaksojen Maitokunta	Ylivieska	1
Liperin Osuusmeijeri	Liperi	162
Nurmeksen Osuusmeijeri	Nurmes	626
Osuuskunta Idän Maito	Joensuu	2 877
Osuuskunta Lapin Maito	Rovaniemi	696
Osuuskunta Maito-Aura	Turku	1 964
Osuuskunta Maitojaloste	Seinäjoki	2 762
* Osuuskunta Maitokolmio	Toholampi	244
* Osuuskunta Maitomaa	Suonenjoki	290
Osuuskunta Maito-Pirkka	Tampere	1 729
Osuuskunta Normilk	Jyväskylä	5
Osuuskunta Pohjolan Maito	Haapavesi	2 981
* Osuuskunta Satamaito	Pori	348
Osuuskunta Tuottajain Maito	Riihimäki	7 250
* Paavolan Osuusmeijeri	Ruukki	32
Osakkaita yhteensä 28		29 317
Osakepääoma yhteensä		99 677 800 €

*) Ei liikesuhteessa Valion kanssa

Toimintojen johtokunnat 1.1.2004

Valion hallintoneuvosto asettaa toimintoihin luottamushenkilöistä koostuvat johtokunnat valvomaan omistajien etua.

Maidontuottajien lisäksi johtokunnissa on henkilöstön edustus.

Johtokunta seuraa Valion yleistä kehitystä sekä oman liiketoimintonsa toimintaa, taloutta ja investointeja.

TUOTANTO

TUOTANTO	EROVUOROSSA
Juhani Hörkkö, pj.	2005
Tauno Uitto, varapj.	2005
Seppo Hakola	2005
Maija-Leena Heiniö	2005
Hannu Kainu	2004
Jouko Kärki ¹⁾	2005
Timo Kässi	2004
Tapio Malmiharju	2004
Riku Ollikainen	2004
Mauri Penttilä	2005
Aarno Puttonen	2004
Jaakko Rouhiainen	2004
Matti Siitonen	2005
Onni Törrönen	2004

KOTIMAAN MYYNTI JA MARKKINOINTI

Tauno Uitto, pj.	2005
Esa Juntunen, varapj.	2005
Merja Keisala	2005
Kimmo Kempainen	2005
Harri Laamanen	2005
Matti Lehtinen	2004
Sauli Lähteenmäki	2005
Martti Mustonen	2004
Jaakko Männistö	2004
Reino Parkko	2005
Kari Piironen	2004
Juha Tuikkanen ¹⁾	2005
Pentti Vartiainen	2004

MATERIAALITOIMINNOT

Esa Juntunen, pj.	2005
Juhani Hörkkö, varapj.	2005
Toivo Heikkilä	2004
Tapio Hytönen	2005
Jukka Kalliokoski ¹⁾	2005
Esa Leskelä	2004
Pekka Lestinen	2005
Osmo Oinonen	2004
Antti Rauhamaa	2004
Matti Romppanen	2004
Pentti Santala	2005

¹⁾ Henkilöstön edustaja

KONSERNIN OSOITTEITA

Valio Oy Toimintakeskus

PL 10
00039 VALIO
Käyntiosoite: Meijeritie 6
00370 HELSINKI
Puh. 010 381 121
Telekopio (09) 562 5068
Internet: www.valio.fi

Valio Oy Tutkimus ja tuotekehitys

PL 30
00039 VALIO
Käyntiosoite: Meijeritie 4
00370 HELSINKI
Puh. 010 381 121
Telekopio 010 381 3019

Valio Oy Kotimaan myynti ja markkinointi

PL 10
00039 VALIO
Käyntiosoite: Meijeritie 6
00370 HELSINKI
Puh. 010 381 121
Telekopio 010 381 2209

MYYNIN TOIMIPAIKAT

Valio Oy Helsingin myynti
PL 10
00039 VALIO
Käyntiosoite: Meijeritie 6
00370 HELSINKI
Puh. 010 381 121
Telekopio 010 381 2631

Valio Oy Kouvolan myynti
PL 11
45201 KOUVOLA
Käyntiosoite: Tehontie 31
Puh. 010 381 126
Telekopio 010 381 4955

Valio Oy Riihimäen myynti
PL 116
11101 RIIHIMÄKI
Käyntiosoite: Meijerintie 6
Puh. 010 381 123
Telekopio 010381 4010

Valio Oy Joensuun myynti
Käyntiosoite: Meijerintie 1
80100 Joensuu
Puh. 010 381 132
Telekopio 010 381 5938

Valio Oy Tampereen myynti
PL 60
33101 TAMPERE
Käyntiosoite: Vihiojantie 3
Puh. 010 381 124
Telekopio 010 381 4304

Valio Oy Turun myynti
PL 120
20101 TURKU
Käyntiosoite: Rieskalähteentie 70
Puh. 010 381 125
Telekopio 010 381 4752

Valio Oy Jyväskylän myynti
PL 177
40351 JYVÄSKYLÄ
Käyntiosoite: Laukaantie 9
Puh. 010 381 122
Telekopio 010 381 3900

Valio Oy Seinäjoen myynti
PL 97
60101 SEINÄJOKI
Käyntiosoite: Osmankatu 2 E 6
Puh. 010 381 127
Telekopio 010 381 5150

Valio Oy Oulun myynti
PL 351
90101 OULU
Käyntiosoite: Kangaskontiontie 2
Puh. 010 381 128
Telekopio 010 381 5606

Valio Oy Tuotanto

PL 10
00039 VALIO
Käyntiosoite: Meijeritie 6
00370 HELSINKI
Puh. 010 381 121
Telekopio 010 381 2385

Valio Oy Materiaalitoiminnot

PL 50
00039 VALIO
Käyntiosoite: Meijeritie 3
00370 HELSINKI
Puh. 010 381 121
Telekopio 010 381 2089

Valio Oy Ulkomaantoiminnot

PL 10
00039 VALIO
Käyntiosoite: Meijeritie 6
00370 HELSINKI
Puh. 010 381 121
Telekopio 010 381 2512

VALIO OY:N TYTÄRYHTIÖT

Finlandia Cheese Inc.

1140 Parsippany Blvd.
Parsippany, NJ 07054, USA
Puh. +1 973 316 6699
Telekopio +1 973 316 6609
www.finlandiacheese.com

Valio Eesti AS

• Toimisto:
Sõpruse pst 155,
EE13417 Tallinn, ESTONIA
Puh. +372 6 285 575
Telekopio +372 6 285 590
e-mail: valio@valio.ee
www.valio.ee

• Meijeri:
Laeva Meijerei
Laeva vald
EE2463 Tartumaa
ESTONIA
Puh. +372 7 301 660
Telekopio +372 7 301 662

AS Võru Juust

Pikk tn. 23
65604 Võru
ESTONIA
Puh. +372 7 821 028
Telekopio +372 7 821 345

SIA Valio International

Bauskas lela 180
LV-1004 Riga
LATVIA
Puh. ja telekopio
+371 7 066 876

UAB Valio International

Kumeliu Street 11-2
LT-3000 Kaunas, LITHUANIA
Puh. ja telekopio
+370 37 202 478
www.valio.lt

ZAO Valio St. Petersburg

Vasiljevski Ostrov 18. linia d. 47
199178 St. Petersburg, RUSSIA
Puh. +7 812 327 7887
Telekopio +7 812 325 8545
www.valio.spb.ru

Moskovan toimisto:

Valio Moscow Office
Korovij val 7
Korpus 1
Office 32
117049 Moscow, RUSSIA
Puh. +7 095 771 6910
Telekopio +7 095 771 6911

Valio Sverige AB

PO Box 10094, Arenavägen 27, 5 tr.
S-121 27 Stockholm-Globen, SVERIGE
Puh. +46 8 725 5150
Telekopio +46 8 725 5151
www.valio.se

Valio - Vache Bleue S.A.

Grand Route 552
B-1428 Lillois-Witterzee, BELGIUM
Puh. +32 6789 4946
Telekopio +32 6721 8215
e-mail info@valio-vachebleue.com
www.valio-vachebleue.com

EDUSTUSTO

Valio Ltd. Shanghai

Unit 1401 Office Tower
Shanghai Times Square
93 Huaihai Zhong Road
Shanghai 20021
CHINA
Puh. +86 21 639 10381/10382
Telekopio +86 21 639 10383

VALION OSAKKUUSYRITYS

Yoplait Valio Nord AB

PO Box 10094, Arenavägen 2, 5 tr.
S-121 27 Stockholm-Globen, SVERIGE
Puh. +46 8 725 54 00
Telekopio +46 8 725 54 01

Ulkoasu: Teemu Ollikainen / Viestintätoimisto Pohjoisranta

Paino: Edita, 2004

Paperi: Gallerie Art Silk 250 g/m² (kansi) Gallerie Art Silk 130 g/m² (sisus)

